

“คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ ไม่เรียนรู้อะไรและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน”

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2417 โทรสาร. 0 2243 2787
<http://www.omec.go.th>

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันที่ 39/2553
ISBN 978-616-7324-18-0

II แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559): ฉบับสรุป

II แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559): ฉบับสรุป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

**แผนการศึกษาระดับชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุป**

**สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

379.593 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ศ. 691 ผ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) :
ฉบับสรุป กรุงเทพฯ : ศศ., 2553
98 หน้า

ISBN : 978-616-7324-18-0

1. แผนการศึกษาแห่งชาติ 2. แผนการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับปรับปรุง 3. นโยบายการศึกษา 4. ประเทศไทย ประถมศึกษา
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษานอกระบบ การศึกษา
ตลอดชีวิต สังคมแห่งการเรียนรู้ 5. ชื่อเรื่อง

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง

(พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุป

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 39/2553

พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน 2553

จำนวน 5,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0-2668-7123 ต่อ 2413, 2415

โทรสาร 0-2243-2787

Web Site: www.omec.go.th

ผู้พิมพ์

บริษัท พรักหวานกราฟิก จำกัด

90/6 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 34/1

ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 0-2424-3249, 0-2424-3252

โทรสาร 0-2424-3249, 0-2424-3252

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 33 บัญญัติ
ให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม
และกีฬา การศึกษาทุกระดับ และเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตาม
เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จึงได้มีการ
ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ซึ่งเป็นแผน
ยุทธศาสตร์ระยะยาว 15 ปี ที่บูรณาการศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม
และกีฬา การศึกษาทุกระดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนอย่าง
รอบด้านและสมดุล สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และ
พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม

แผนการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้ใช้มาเป็นเวลากว่า 7 ปีนับถึง
ปัจจุบัน ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ
เกิดขึ้น นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แผนบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. 2552-2554 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10
(พ.ศ. 2550-2554) รวมทั้งนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน

ประกอบกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเศรษฐกิจ
สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ประชากร
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษา รวมทั้งจาก
การติดตามประเมินผลการพัฒนาการศึกษาประเมินความก้าวหน้าการ

ที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานบางเรื่องได้ดำเนินการประสพผลสำเร็จแล้ว และมีหลายเรื่องที่ยังเป็นปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง หลายเรื่องยังไม่ประสพผลสำเร็จ ตลอดจนมีประเด็นใหม่ที่ต้องเร่งพัฒนา คณะกรรมการการศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552 โดยมี นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน เห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมอบหมายให้คณะกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษาดำเนินการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาต้นนโยบายและแผนการศึกษา ได้ทำการศึกษา สังเคราะห์เอกสาร รายงานผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) โดยนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ อย่างต่อเนื่อง รวม 13 ครั้ง รวมทั้งจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus group) รวม 3 ครั้ง แล้วนำเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552 จากนั้นได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2553 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าวต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณคณะกรรมการสภาการศึกษาต้นนโยบายและแผนการศึกษา และคณะทำงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) รวมทั้ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านทำให้อ “แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)” แล้วเสร็จสมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะสามารถใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฯ ฉบับนี้ เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายต่อไป

(รองศาสตราจารย์หญิงทอง จันทร์ทรงสุ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ง)
1. ความปรารถนา	1
2. การดำเนินงาน	4
3. ผลการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา	7
4. สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา	10
5. ปรัชญาหลักและกรอบแนวคิด	13
6. เจตนารมณ์ของแผน	14
7. วัตถุประสงค์ของแผน	17
8. หลักการของแผน	20
9. เงื่อนไขเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	21
10. วัตถุประสงค์ แผนงานนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงาน	23
11. การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ	52
11.1 หลักการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ	54
11.2 เป้าหมายการนำแผนสู่การปฏิบัติ	55
11.3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	57
11.4 แผนงานริบถ้วนระยะแรก (พ.ศ. 2552-2554)	57
11.5 แผนงานระยะหลัง (พ.ศ. 2555-2559)	67
11.6 กรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
11.7 การสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อน แผนการศึกษาแห่งชาติ	73
11.8 เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ	76
11.9 จุดเริ่มต้น	78
ภาคผนวก	
คำสั่งสภาการศึกษาที่ 1/2551	85
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษา	
คำสั่งคณะกรรมการสภาการศึกษา	88
ตำนานนโยบายและแผนการศึกษาที่ 1/2552	
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)	

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง

(พ.ศ. 2552-2559) : ฉบับสรุป

1. ความป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ปัจจุบัน คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 33 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ชื่อขณะนั้น) มีหน้าที่จัดทำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ (ชื่อเดิม) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และได้เสนอแผนการศึกษาแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ประกาศใช้แล้ว ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2545

แผนการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้ใช้เป็นแนวทางว่า 7 ปีนับถึงปัจจุบัน ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการเกิดขึ้น นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในมาตรา 80 (3) ว่า

“(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเป็นจริงแบบลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปฏิรูปให้ผู้นิยมมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ค่านิยมประชาธิปไตยส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนองค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ศาสตร์และการเรียนรู้ ปณิธาน จิตสำนึกและเผยแพร่วิฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังได้กำหนดในมาตรา 49 ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบปีที่จะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

ผู้ภาครัฐ ผู้พิการหรือทพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยที่แตกต่างกับบุคคลอื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ”

รวมทั้งมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งในมาตรา 33 กำหนดให้สภาการศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา กับการศึกษาทุกระดับ และมาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่เสนอแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ

ประกอบกับมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งในมาตรา 14 กำหนดให้สภาการศึกษาทำหน้าที่พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งได้กำหนดว่า การเสนอนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ข้อ 1 กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา กับการศึกษาทุกระดับ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการในข้อ (1) ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา กับการศึกษาทุกระดับ

รัฐบาลปัจจุบัน (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 ให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการ ปรับหลักสูตรปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ภาคส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรม นำความรู้อย่างแท้จริง

ประกอบกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ประชากร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษา รวมทั้งจากการติดตามประเมินผลการพัฒนาการศึกษาประมาณเกือบหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานบางเรื่องได้ดำเนินการประสพผลสำเร็จแล้ว และมีหลายเรื่องที่ยังเป็นปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง หลายเรื่องยังไม่ประสพผลสำเร็จ ตลอดจนมีประเด็นใหม่ที่ต้องเร่งพัฒนา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงเห็นสมควรปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ขึ้น เพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยสอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวแล้ว

2. การดำเนินงาน

1. คณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยยมนายจตุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน เห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)

ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษา ดำเนินการต่อไป

2. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษา ซึ่งมี รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วจศ์โสธร เป็นประธาน ได้ดำเนินการศึกษา สังเคราะห์เอกสาร รายงานผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) รายงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้มบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและสังคมไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านเศรษฐกิจและลักษณะของการผลิตและบริการ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน 4) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 5) ด้านการเมืองการปกครอง และ 6) ด้านประชากร รวมทั้งรายงานการวิจัยเรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี รายงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษา ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มีผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธาน

4. ยกร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) และนำเสนอคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษาพิจารณา รวม 13 ครั้ง

5. จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus group) เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง รวม 3 ครั้ง

6. คณะทำงานปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง และเสนอคณะกรรมการการศึกษาตำแหน่งชาติ ฉบับปรับปรุง การศึกษาเห็นชอบ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2552 ที่ประชุมให้นำเสนอสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

7. คณะกรรมการสภาการศึกษาในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2552 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552 ได้พิจารณา (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) แล้ว มีมติเห็นชอบหลักการ โดยให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสภาการศึกษา คำนึงถึงนโยบายและแผนการศึกษา ปรับปรุงแก้ไขเอกสารตามความเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมและเวียนให้กรรมการรับทราบ ก่อนนำเสนอประธานสภาการศึกษาพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

8. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คำนึงถึงนโยบายและแผนการศึกษา ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2552 ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขเอกสารร่างแผนฯ ตามความเห็นของที่ประชุมสภาการศึกษา

9. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้แจ้งเวียนให้กรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและได้ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2553 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีความเห็นชอบและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานในการพัฒนาการศึกษา ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวต่อไป

3. ผลการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ติดตามผลการปฏิรูปการศึกษา 9 ปีที่ผ่านมา พบว่า ในด้านคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมากที่ยังไม่มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สทศ. ในรอบแรก และพบว่า สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น อย่างไรก็ตาม การประเมินของ สทศ. รอบสอง พบว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 22,425 แห่ง มีถึงร้อยละ 79.7 ที่มาตรฐาน และร้อยละ 20.3 ที่ต้องได้รับการพัฒนา

ในด้านการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2550 ประชากรกลุ่มอายุ 3-17 ปี เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 85.7 โดยในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาลดลงจากปีการศึกษา 2542 ส่วนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ารับการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี การเข้าเรียนอาชีวศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องในปีการศึกษา 2542-2546 แต่เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา 2547-2550 ส่วนอุดมศึกษา โดยเฉพาะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ต่อปี การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2549 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15-59 ปี คือ 8.7 ปี ซึ่งเป้าหมายปี 2554 กำหนดไว้ 10 ปี

ปัญหาการดำเนินการเนื่องจากความไม่พร้อมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย เด็กที่เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับออกกลางคันมาก เด็กไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา การให้บริการการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส

ยังไม่ทั่วถึง และการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ ยังไม่มีการเบิกที่ชัดเจน ขาดองค์ความรู้/เครื่องมือในการจัดการ

ในด้านการผลิตและพัฒนาครู คณะอาจารย์ให้ความรู้ความสามารถ และมีปริมาณเพียงพอ ที่ผ่านมาพบว่า เนื่องจากนโยบายจากอดีตอาจถึงคน ภาครัฐ ผนวกกับการใช้มาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณ ตั้งแต่ ปี 2543-2549 ทำให้ต้องสูญเสียอัตราครูไปจำนวน 53,948 อัตรา (ครูเกษียณ 74,784 อัตรา ใช้อัตรารักษาเพียง 20,836 อัตรา) อีกทั้ง ยังมีบุคลากรครู/ศึกษาศาสตร์ บางส่วนจบแล้วไม่ได้เป็นครู อาจารย์ ปรากฏหาครูสอนไม่ตรงวุฒิ และการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ทำให้มี การขาดแคลนครูโดยรวมในเชิงปริมาณและคุณภาพทุกระดับการศึกษา ขณพื้นฐานและการอาชีวศึกษา รวมทั้งอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผล กระทบต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบกับในอนาคตอีกประมาณ 5-10 ปี จะมีครูประจำการเกษียณอายุจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 จึงต้องเตรียมการ เพื่อรองรับ ในด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่า ผู้ถือก ณะศาสตร/ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้ายๆ เข้าสาขานั้นไม่ได้ จึงมา เรียนมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่เต็มแก่ง มีใจรัก มาเป็นครู ในด้านการ พัฒนาครู พบว่า ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และขาด การดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพียงพอ

ในด้านเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาและ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แม้จะได้มี การออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 แล้ว แต่หน่วยปฏิบัติการยังไม่ มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและจัดการศึกษาเท่าที่ควร

ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า มีการถ่ายโอนสถานศึกษา ไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว 381 แห่ง การจัดการศึกษาของ เอกชนยังไม่มีการขยายตัวเท่าที่ควร ในปี 2550 ผลิตส่วนนักเรียนออกชน ขันพื้นฐานและอุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 17.8 และ 17.1 ตามลำดับ ส่วน สถานประกอบการและสถาบันต่างๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ ยังมีสัดส่วนน้อยมาก

ในด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน มีปัญหาการดำเนินการเนื่อง มาจากผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ร้อยละ 60 ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทำให้ ขาดแคลนกำลังคนระดับกลางอย่างต่อเนื่อง ผู้สำเร็จการศึกษาขาด คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น และมีการผลิตกำลังคนระดับ ปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เกินความต้องการ ทำให้มี บัณฑิตที่จบใหม่ไม่มีงานทำจำนวนมาก

ในด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีปัญหา การดำเนินการเนื่องจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการระดมทุนจากทุก ภาคส่วนของสังคมค่อนข้างน้อย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่าย น้อยมาก ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาจัดสรรผ่าน สถานศึกษามากเกินไป ส่งผลให้สถานศึกษาขาดแรงจูงใจในการรับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการแข่งขัน และภาระค่าใช้จ่ายด้าน การศึกษาส่วนใหญ่เป็นเงินอุดหนุนและค่าตอบแทน

ในด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีปัญหาการดำเนินการ เนื่องมาจากขาดการพัฒนาเนื้อหาผ่านสื่อที่มัลติ-media รวมทั้งการเรียน การสอนและการพัฒนาผู้สอน ครูและนักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง น้อย สถานศึกษามีจำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ลำดัสมัย

ในด้านกฎหมายการศึกษา ได้มีการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาหลายฉบับ แต่มีอีกบางฉบับยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการจัดทำ และกระบวนการทางนิติบัญญัติ ปัญหาการดำเนินการเนื่องจากกฎหมายการศึกษาที่มีผลใช้บังคับแล้วยังไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษาบางเรื่องยังขาดกฎหมายรองรับหน่วยงานส่วนกลางบังคับใช้กฎหมายการศึกษา โดยเน้นการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรมากกว่า การปฏิรูปคุณภาพการเรียนการสอน

4. สภาพแวดล้อมที่มิเอื้ออำนวยต่อการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยสภาพอนาคตการศึกษาไทย 10-20 ปี สถานภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตในด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาพบว่า

สังคมโลกในอนาคตที่ส่งผลต่อสังคมไทย จะเป็นสังคม 3 ลักษณะ คือ 1) สังคมแข่งขัน ที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาและการแข่งขัน เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ในยุคเศรษฐกิจ-สังคมฐานความรู้ 2) สังคมสิทธิมนุษยชน สิทธิมนุษยชนจะได้รับความสำคัญมากขึ้นในสังคมไทย จากการแข่งขันใช้กฎหมายที่สร้างความชัดเจนเพิ่มขึ้น และ 3) สังคมพอเพียง จากสถานะการแข่งขันและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจต่อเนื่องในอนาคต ทำให้สังคมไทยต้องหันมาให้ความสำคัญในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางชีวิตและสังคม

เศรษฐกิจในอนาคตจะเป็นเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างรวดเร็วและมีควมระมัดระวังมากขึ้นจากบทเรียนวิกฤตทางเศรษฐกิจโลกเมื่อปี 2540 และ 2551 ที่ผ่านมา และจะมีลักษณะ 1) ความเป็น

โลกาภิวัตน์ การเคลื่อนย้ายแหล่งเศรษฐกิจมายังเอเชีย 2) ลักษณะการผลิตและบริการที่คำนึงถึงความเชี่ยวชาญที่เน้นขึ้นส่วนมากขึ้นตามความถนัด ความชำนาญเฉพาะ 3) คุณภาพและราคายุติธรรม 4) องค์กรประสิทธิภาพ/การเรียนรู้ แรงงานที่มีความรู้ (knowledge workers) 5) การจัดการความรู้ 6) การวิจัยและพัฒนา และ 7) ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น ส่งผลให้เกิดทั้งเศรษฐกิจแข่งขันและเศรษฐกิจพอเพียง

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานทั่วโลกกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต กล่าวคือ 1) สถานการณ์ด้านพลังงาน โลกจะยังคงมีเชื้อเพลิงประเภทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติไม่ถึง 100 ปี และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโลกอย่างรุนแรง จนทำให้เกิดการตื่นตัว พยายามหาพลังงานอื่นทดแทน 2) สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อโลกใน 2 ลักษณะ คือ ผลกระทบร่วมและผลกระทบต่อภูมิภาค ทั้งภาวะโลกร้อน น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ 3) การอนุรักษ์และการพัฒนา จำเป็นต้องดำเนินการบนพื้นฐานของการให้ความรู้ การบังคับปฏิบัติ และการใช้เทคโนโลยี เพื่อป้องกันสิ่งแวดล้อม และ 4) สิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อปลูกฝังและให้ความรู้แก่พลเมืองของตนในทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

ทิศทางของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในศตวรรษใหม่ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านพลังงาน 2) ด้านสุขภาพและอาหาร และ 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร และจากการสำรวจของสถาบันวิจัยระดับโลก (ภัทรพงศ์อินทรกำเนิด และคณะ, 2550) พบว่า เทคโนโลยีสาขาใหม่ที่เกิดขึ้นสามารถจัดกลุ่มได้ 4 กลุ่มหลัก คือ (1) เทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร (2) เทคโนโลยีชีวภาพ (3) นาโนเทคโนโลยี (4) เทคโนโลยีวัสดุและเทคโนโลยีอื่น โดยทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีในภาพรวมจะเป็นไปใน 3 ลักษณะ คือ (1) เทคโนโลยีในสาขาต่างๆ จะเชื่อมโยงกันมากขึ้น ในลักษณะของสหสาขาวิทยาการ (2) เทคโนโลยีในแต่ละสาขาจะแตกแขนงในเชิงลึกมากขึ้นเพื่อสร้างความรู้ใหม่ และ (3) เทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการเรียนรู้ของมนุษย์มากขึ้น

ด้านการเมืองการปกครอง สถานการณ์โลกจากอดีต ส่งผลถึงปัจจุบัน ทำให้อนาคตจะเกิดการรวมตัวของประเทศต่างๆ และปกป้องผลประโยชน์ประเทศของตนมากขึ้น การเพิ่มความสามารถกับสิทธิเสรีภาพสิทธิมนุษยชน การปกครองที่คำนึงถึงภาระจ่ายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบอบประชาธิปไตย ควบคู่กับความโปร่งใสและการตรวจสอบจากภาคประชาชนจะมีความสำคัญมากขึ้น ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ส่งผลต่อการศึกษาที่ต้องคำนึงถึง 1) กระแสประชาธิปไตย 2) การกระจายอำนาจ และ 3) การจัดการศึกษาสำหรับชายแดน มากขึ้น

ในด้านประชากร พบว่า 1) จำนวนประชากรวัยเรียนจะลดลงถึงร้อยละ 25 ในอีก 15 ปีข้างหน้า 2) แนวโน้มผู้สูงอายุมากขึ้น ส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จะเพิ่มสูงขึ้น ขาดทักษะพื้นฐาน การอ่านออกเขียนได้ และ 2 ใน 3 เป็นสตรี และ 3) การเคลื่อนย้ายประชากรมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานกันอย่างเสรี เกิดการทำงานข้ามชาติและข้ามถิ่น และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ขณะเดียวกันการกระจายตัวของประชากรโลก มากกว่าร้อยละ 60 จะอาศัยอยู่ในเมือง ทำให้ภาวะความเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา ที่ต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไป

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) จึงดำเนินการ โดยคำนึงถึงผลการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา และบริบทสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม การเมือง การปกครอง และประชากรดังกล่าว ประกอบกับการกำหนดทิศทางการศึกษาในอนาคต จากการศึกษาในทศวรรษที่สองที่ดำเนินการคู่ขนานกัน โดยได้กำหนดปรัชญาหลัก กรอบแนวคิด เจตนารมณ์ของแผนวิถุประสงค์ หลักการ และเงื่อนไขการนำสู่การปฏิบัติ ดังสาระที่จะได้นำเสนอต่อไป

5. ปรัชญาหลักและกรอบแนวคิด

ปรัชญาหลัก

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสไว้ในโอกาสต่างๆ มาเป็นปรัชญาพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการต่างๆ ของแผนฯ ที่จะดำเนินการต่อไป

ปรัชญาของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดี ไม่เอนเอียงไปนั้นมากเกินไป หรือไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น **ความมีเหตุผล** หมายถึง ทุกการตัดสินใจ การกระทำ การลงทุน ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ และ**การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก และมีเงื่อนไขสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) **มีความรู้** คือ มีความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำความรู้วิชาการ เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติ และ 2) **มีคุณธรรม** คือ มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

กรอบแนวคิด

แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนที่บูรณาการ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬา กับการศึกษาทุกระดับ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ของประเทศ และเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และให้ความสำคัญกับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

6. เจตนารมณ์ของแผน

จากปรัชญาพื้นฐานและกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้น **เจตนารมณ์** ของแผนการศึกษาแห่งชาตินี้จึงมุ่ง (1) พัฒนาการคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และ (2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็สังคมที่มีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสามานย์และเอื้ออาทรต่อกัน

มุ่งพัฒนาคนไทยให้**เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข** คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้ออาทร เกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ยืนยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ ภูมิใจในความเป็นไทย มีศิลปะประชาธิปไตย เศรษฐกิจพอเพียง และสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักสามัคคี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง หรือรอบด้าน หรือความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ทันเทคโนโลยี สามารถใช้สติและปัญญาในการเผชิญและพิชิตปัญหา พัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคม และประเทศชาติได้

คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพตลอดพ้นจากการตกเป็นทาสของอบายมุข ได้ทำในสิ่งที่ตนสนใจตามความต้องการ สามารถเรียนให้รู้ความจริง บรรลุความดี ความงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

สังคมคุณภาพ มุ่งมั่นที่จะสร้างและพัฒนาให้คนไทยทุกคนมี โอกาส มีความเสมอภาค และสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อ เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข เป็นสังคมที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เช่นแม่และเด็กเก่งได้ และมีเสถียรภาพ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการ พัฒนาอย่างสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้หลัก ประสิทธิภาพของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างเหมาะสม รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุล มีชีวิตอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและเกื้อกูล สังคมคุณภาพต้องเป็นสังคมที่ ส่งเสริม “ธรรมรัฐ” และ “สังคมประชาธิปไตย” ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึง บริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีระบบ การเมืองการปกครองที่เปิดกว้าง โปร่งใส และอำนาจให้เกิดการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมทางการเมือง และ กิจกรรมสาธารณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่นอย่าง กว้างขวาง

สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จะสร้างโอกาสให้คนไทย ทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้ก้าวทันกับโลกยุค ข้อมูลข่าวสารและวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ ทุกคนก้าวทันและทันทุกส่วนในสังคมมีความรู้และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ มุ่งให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของแหล่ง การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

สังคมแห่งความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกัน เป็นสังคมที่มุ่ง พัฒนาสู่ สถาบัน และสร้างไว้ซึ่งคุณค่า เอกลักษณะ ศิลปะ และวัฒนธรรม ของไทย ที่ช่วยหล่อเลี้ยงและพึ่งพากันไว้ให้มั่นคง รักษาไว้ซึ่งสถาบัน ครอบครัว มีการพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็ง สร้างจิตสำนึกแห่ง ความเป็นไทยให้มากยิ่งขึ้น มีจิตคิด และคำนึงของสังคมที่คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมเป็นแกนหลักของสังคม และให้ความสำคัญกับการดูแล ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและคนยากจน คำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความยุติธรรมและความเสมอภาคทั่วหน้ากัน

7. วัตถุประสงค์ของแผน

เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) จึงมุ่งมั่นพัฒนาคนและสังคมไทยโดยรวม ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของ

การพัฒนา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนที่ เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ ให้เรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ

โดยได้กำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงาน ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภท การศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้ และภาษา เทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ การคิดคำนวณ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มินิสตีไฟเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้นเรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความ เป็นไทย มีระเบียบวินัย ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร ผลิตและพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาประเทศ พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และผลิตและพัฒนากำลังคนและระบบการศึกษาศึกษาให้มีความหลากหลาย และมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2. เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและ
การเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาคนไทยเพื่อพัฒนาสังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสุขภาพ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร

โดยได้กำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงาน ในด้านส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3. เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนา
คน และสร้างสังคม คุณธรรมภูมิปัญญา และการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและกับนานาชาติมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและการอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

โดยได้กำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินงาน ให้มีการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และ

การลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา การพัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและพัฒนาความร่วมมือกับนานาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เพื่อการอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

8. หลักการของแผน

เพื่อดำเนินการให้บรรลุเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ในการจัดทำแผนฯ จึงได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กรอบทิศทางกาพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) นโยบายรัฐบาล และกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง รวมทั้งความเชื่อมโยงการศึกษากับการพัฒนาในด้านอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและกับนานาประเทศ

โดยกำหนดให้แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงนี้ เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะครึ่งหลัง (พ.ศ. 2552-2559) เพื่อเป็นกรอบสำหรับ การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และการพัฒนาการศึกษาของประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว โดยได้นำสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กรอบทิศทางการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) กฎหมาย พระราชบัญญัติ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยุทธศาสตร์และมาตรการในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองมากำหนดไว้ในแผนฯ เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

เพื่อให้หลักการแห่งกรอบภาพรวมของแผนการศึกษาแห่งชาตินี้ เป็นการบูรณาการที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารแผนสู่การปฏิบัติทั้งในส่วนหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ในการนำแผนสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ รวมถึงการสร้างกระบวนการศึกษาและเรียนรู้ให้ เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตตั้งแต่วัยแรกเกิดถึงวัยของการศึกษา และการเรียนรู้ให้เกิดบูรณาการทั้งสังคมและคนในสังคมไทยที่มีคุณธรรม นำความรู้อย่างแท้จริง

9. เจอนโยบายเพื่อนำสู่การปฏิบัติ

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ได้กำหนดเป้าหมาย กรอบการดำเนินงาน และยุทธศาสตร์การบริหารแผนฯ สู่การปฏิบัติ ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับนโยบายในส่วนกลาง ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ซึ่งจะต้องประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งประเทศ

หน่วยงานในส่วนกลาง จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ซึ่งจะได้นำเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และแนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ มา กำหนดเป็นแผนพัฒนาฯ ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ใน ส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ ดำเนินการ กำหนดเป้าหมาย เกณฑ์วัดความสำเร็จของกิจกรรมและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้บรรลุผลในส่วนที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ของแต่ละหน่วยงาน

องค์การภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และภาคเอกชน เป็น ส่วนสำคัญที่ต้องเข้าร่วมดำเนินการตามแผนฯ เพื่อพัฒนาการศึกษา ของชุมชน ท้องถิ่น และสังคมให้เข้มแข็งบนฐานแห่งเอกลักษณ์ของ ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยงานที่บริหารแผนฯ ซึ่งต้องเตรียมและพัฒนาภาคในการ นำแผนสู่การปฏิบัติ กำหนดหลักการประสานงาน ประสานแผน ปฏิบัติกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ เสรียมงบประมาณและ มาตราการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำ กรอบและแนวปฏิบัติของแผนฯ โดยการระดมสรรพกำลังจากหน่วยงาน ต่างๆ ทุกระดับและองค์กรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเครือข่าย เพื่อให้การ ดำเนินงานตามแผนฯ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด และต้องสร้าง กลไกการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ รวมทั้ง พัฒนาตัวชี้วัดการดำเนินงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการนำแผนสู่การปฏิบัติต่อไป

10. วัตถุประสงค์แนวนโยบาย และกรอบการดำเนินงาน

เพื่อให้บรรลุปรัชญา กรอบแนวคิด และเจตนารมณ์แห่งแผน การศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับการคำนึงถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ในยุคโลกาภิวัตน์ แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่ เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) รวมทั้ง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางการศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ จึงเห็นควรกำหนดวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และ กรอบการดำเนินงานในแต่ละวัตถุประสงค์ใหม่ ดังนี้

วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาก่อนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

เป้าหมายรวม

คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้ซึ่งวิชาการและ สมรรถนะทางวิชาชีพในริเริ่มรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพกายและใจที่ สมบูรณ์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถประกอบอาชีพและอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการ พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

แนวนโยบาย 1.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับ

และประเภทการศึกษา

เป้าหมาย

ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะทั้งด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การคิดคำนวณ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รักการอ่าน มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบการดำเนินงาน

1.1.1 พัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านให้เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปีทุกคนก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สถาบันศาสนา เอกชน และสถาบันการศึกษา ร่วมรับผิดชอบให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัยอย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษา และเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น

1.1.2 จัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม การวัด และประเมินผล ทุกระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ด้วย

ตนเอง และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งจัดบริการการศึกษาและเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม สำหรับบุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านต่างๆ

1.1.3 ยกย่องคุณภาพการศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และภาษาไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

1.1.4 ทบทวนและพัฒนาเกณฑ์การจบหลักสูตรแต่ละช่วงชั้น ให้เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกันได้ และทบทวนระบบการเรียนแบบหน่วยกิต ให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

1.1.5 จัดให้มีการศึกษาและเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการศึกษาและเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกันได้ โดยให้มีการวัดผลระดับชาติในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น และนำผลมาสู่ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนชั้นปีที่เหลือให้เป็นการวัดผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด

1.1.6 แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาที่อยู่คุณภาพ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น จัดในรูปแบบบูรรวมในลักษณะ cluster เป็นต้น

1.1.7 ส่งเสริมบทบาทของครอบครัว และสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลาน ในทุกระดับประเภทการศึกษา

1.1.8 พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ เป็นกำลังคนฐานความรู้ เป็นช่างเทคนิคและนักเทคโนโลยีที่มีฝีมือ มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และสามารถสร้างงานด้วยตนเอง

1.1.9 ปฏิรูปอุดมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และชะลอการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมทั้งมีมาตรการควบคุมคุณภาพการให้บริการนอกพื้นที่ สนับสนุนการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามพื้นที่หรือจุดเน้นตามความเชี่ยวชาญ และสร้างเครือข่ายระหว่างกัน รวมทั้งเชื่อมโยงกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมฐานการศึกษาและสังคมการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาวินัยกรรม ตลอดจนพัฒนาการศึกษาศิลปศาสตร์ (liberal arts education) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ เพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

1.1.10 พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ให้เชื่อมโยงกับการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.11 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ทั้งในระบบนอกระบบ และแหล่งเรียนรู้ตามอค์ยาตีย์ ตลอดจนสภาพแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เอื้อต่อการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนชีวิตอย่างมีคุณภาพ

แนวนโยบาย 1.2

ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้นิยมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจ ในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

เป้าหมาย

ผู้นิยมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคีกัน สันติวิธี และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

กรอบการดำเนินงาน

1.2.1 จัดให้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความจริงของชีวิตและธรรมชาติ หลักธรรมของศาสนา คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดำรงวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อความปลอดภัย เช่น การขับขี่ยานพาหนะอย่างปลอดภัย ในหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

1.2.2 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษา เพื่อส่งเสริม ความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ การทำงานเป็นกลุ่ม ดำเนินถึงประโยชน์ ส่วนรวม ปฏิบัติและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สำนึกใน ศักดิ์ศรีและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง

1.2.3 บูรณาการการศึกษากับศาสนา โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นคุณธรรมนำความรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจ ในแก่นธรรมของศาสนา สามารถนำไปปฏิบัติและใช้ชีวิตรับแนวทางในการ พัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคนั้น สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

1.2.4 สร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกัน และเฝ้าระวังปัญหาด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยอาศัย ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม

1.2.5 ส่งเสริมบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบัน การศึกษา และสถาบันสังคมอื่นในการปลูกฝังและเสริมสร้างผู้เรียนให้ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของคนไทย

1.2.6 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างเสริมเข้มแข็งให้กับสถาบัน/ หน่วยงาน ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย ค่านิยม และ ความภูมิใจในความเป็นไทย

แนวนโยบาย 1.3

เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่ แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือ ทูพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทูร์กินดาร์

เป้าหมาย

ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตมีโอกาสเข้าถึง บริการการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สังคมไทยเป็น สังคมแห่งการเรียนรู้

กรอบการดำเนินงาน

1.3.1 จัดให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เกิดความเสมอภาค และเป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชน ต่างวัฒนธรรม และระหว่างหญิงและชาย

1.3.2 พัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย เข้าถึงง่าย มีระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ประชาชน ทุกคนมีโอกาสรื้อฟื้นหรืออย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการส่งเสริมกำลัง แรงงานและผู้สูงอายุให้มีโอกาสศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพเพิ่มเติม ตามความต้องการ

1.3.3 ส่งเสริมและเพิ่มบทบาทการศึกษานอกระบบและการ ศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องและสนองบริบทด้าน ความเป็นอยู่ อาชีพ สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน การจัด

กิจกรรมการศึกษาและเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และอาสาสมัครเพื่อพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

1.3.4 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ อุทยานการเรียนรู้ ค่ายลูกเสือ เนตรนารี ค่ายเยาวชน และแหล่งเรียนรู้อื่นในรูปแบบที่หลากหลายและมีชีวิต อย่างกระจายตัวถึงในรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.3.5 ส่งเสริมการรู้หนังสือและการณรงค์ให้คน ๒ ทักษะมีสัญชาตญาณ และส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม

1.3.6 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์การ ออกรหัสวิชาชีพ ออกรหัสชุมชน ออกรหัสเอกชน สถาบันศาสนา และการศึกษาทางเลือกอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสการศึกษาและเรียนรู้ตามความต้องการที่แตกต่างกัน หลากหลายอย่างมีคุณภาพ และให้การปรับระบบการวัด ประเมินผลผู้เรียน การจัดการระบบการเรียนรู้ และระบบการรับเข้าศึกษาต่อให้เอื้อ

1.3.7 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเฉพาะทางเพื่อสนองความต้องการเฉพาะ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.3.8 ส่งเสริมการจัดวิทยาลักษณ์ชุมชน ให้สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา เสริมสร้างความเข้มแข็ง และตอบสนองความต้องการของชุมชน

1.3.9 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และสื่ออื่นๆ รวมทั้งการผลิตและพัฒนาเนื้อหาสาระผ่านสื่อที่มัลติมีเดีย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1.3.10 จัดสรรทุนการศึกษาและสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ ทุกระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่ด้อยโอกาส ยากจน ได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จการศึกษา รวมทั้งจัดปัจจัยพื้นฐานให้เพียงพอสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานมาจากสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

แนวนโยบาย 1.4

ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาประเทศ

เป้าหมาย

กำลังคนมีคุณภาพ มีสมรรถนะ และปริมรรถตรงตามความต้องการของประเทศ สามารถเสริมสร้างศักยภาพของประเทศในการร่วมมือและแข่งขันกับนานาประเทศ

กรอบการดำเนินงาน

1.4.1 กำหนดทิศทางความต้องการกำลังคนและสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสามคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิต ในระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เช่น ในรูปแบบศูนย์กำลังคนกระทรวงศึกษาธิการ

1.4.2 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขาอาชีพต่างๆ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการ

1.4.3 พัฒนากฎหมายมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา โดยเฉพาะคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) และการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และพัฒนาระบบการจ้างงานและกำหนดเงินเดือน/ค่าตอบแทนตามสมรรถนะ เพื่อจูงใจผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น

1.4.4 พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หลักสูตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาเพื่อการประยุกต์ใช้ และศูนย์ความเป็นเลิศด้านอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อเป็นศูนย์กลางศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในสาขาที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ

1.4.5 จัดการศึกษาอาชีวศึกษาหลักสูตรต่อจากภาคการศึกษาก่อนบังคับ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาภาคบังคับที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ได้พัฒนาทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องเพื่อพัฒนาอาชีพและทักษะชีวิต และการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระ

1.4.6 จัดการศึกษาและเรียนรู้โดยเน้นการฝึกปฏิบัติในสัดส่วนที่มากกว่าภาคทฤษฎี และเรียนรู้งานอาชีพ โดยขยายการศึกษาระบบทวิภาคีสหกิจศึกษา และการฝึกงานในใหม่มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียน การพัฒนาระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะธนาคารหน่วยกิต เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน

1.4.7 จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวัด (19 กลุ่มจังหวัด) และเน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการ

รวมทั้งจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับต้น (ปวช. 3 ปี) ระดับกลาง (ปวส. 2 ปี) และระดับเทคโนโลยีเฉพาะทาง (ปริญญาตรี 2-3 ปี) ให้มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันและใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

1.4.8 ส่งเสริมการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การศึกษานอกระบบ) โดยเน้นการจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ สถาบันอาชีวศึกษาและวิทยาลัยชุมชนในพื้นที่

1.4.9 จัดทำมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และผู้บริหารอาชีวศึกษา รวมทั้งให้ระบบเพื่อจูงใจผู้มีประสิทธิภาพ ความรู้ ความสามารถในสาขาอาชีพต่างๆ มาเป็นครู อาจารย์อาชีวศึกษา

แนวนโยบาย 1.5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

เป้าหมาย

มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกทุกระดับและประเภทการศึกษาที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศดีขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

1.5.1 พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสถานศึกษาทุกระดับและทุกระดับประเภทให้สูงขึ้นและผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยมุ่งพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเป็นสำคัญ

1.5.2 ส่งเสริมสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภท ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่บูรณาการกับการบริหาร และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับพันธกิจของสถานศึกษารวมทั้งการส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

1.5.3 ส่งเสริมให้มีกลไกการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน เพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนที่เป็นระบบ มีมาตรฐานเดียวกัน สามารถเทียบเคียงกัน

1.5.4 พัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าไปประเมินสถาบันการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน

1.5.5 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกสังกัด เพื่อร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5.6 พัฒนาระบบนิเทศการศึกษา ทั้งการศึกษายในระบบ และการศึกษานอกระบบ รวมทั้งพัฒนาผู้นิเทศให้สามารถนิเทศภายในและภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวนโยบาย 1.6 ผลิตและพัฒนาคู ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มคุณภาพและ มาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมาย

ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีคุณธรรม จริยธรรม มีขวัญกำลังใจ

และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีระบบการผลิตครูที่สามารถผลิตคนเก่งและดี มีใจรักงานเป็นครู คณาจารย์ และมีกลไกประกันคุณภาพการผลิตครูที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการดำเนินงาน

1.6.1 ปรับระบบการผลิต การคัดสรร ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ให้สามารถดึงดูดคนเก่งและคนดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีระบบการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เรียนดี มีใจรักมาเรียนครู และระบบบรรจุเป็นข้าราชการครูเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

1.6.2 วางแผนการผลิต การพัฒนา และการใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งการศึกษายขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งการศึกษายในระบบ และการศึกษานอกระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

1.6.3 จัดให้มีสถาบันระดับชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันผลิตครู พัฒนาคูรูปประจำการและผู้นำทางการศึกษายิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู

1.6.4 ส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูให้มีความเป็นเลิศในการผลิตและพัฒนาครู โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งจัดให้มีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู

1.6.5 ปรับปรุงและพัฒนาาระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และปรับเกณฑ์

การกำหนดอัตราครู โดยกำหนดภาระงานครูให้ชัดเจนและลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็น โดยจัดให้มีบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอ

1.6.6 เร่งรัดพัฒนาครูที่สอนไม่ตรงวุฒิให้มีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สอน รวมทั้งจัดระบบการพัฒนาครูโรงเรียนขนาดเล็กในลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนิเทศ อบรมเพื่อพัฒนาครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based training)

1.6.7 จัดระบบเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นที่มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู โดยให้ศึกษาวิชาชีพครูเพิ่มเติมตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนผู้สูงอายุ และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นผู้สนับสนุนและพัฒนาการเรียนรู้

1.6.8 ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรการศึกษาภายนอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้พัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการ และการบริหารจัดการ

วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้สืบสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

เป้าหมายรวม

สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสุขภาพประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร

แนวนโยบาย 2.1

สถาปนาสถาบัน และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษา
ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม
อัธยาศัย

เป้าหมาย

สถาปนาสถาบันและสถาบันทางสังคมมีการจัดการศึกษาทั้งทาง
ศาสนาและทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการนำหลักการของ
ศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสร้าง
ความเข้าใจอันดี ความสามัคคีและความสงบสุขอย่างกว้างขวางมากขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

2.1.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาและเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาด้านวิชาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษา

2.1.2 ส่งเสริมบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันวัฒนธรรม และสถาบันสังคมอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วมส่งเสริมสร้างศิลปกรรม คุณธรรม จริยธรรม ดำเนินงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย และการเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ

2.1.3 ส่งเสริมการศึกษาศาสนาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ศาสนา และการพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมสนับสนุนการนำลักษณะของศาสนา มาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความสงบสุข และความสามัคคีแห่งสังคมไทยและสันติสุขของโลก

2.1.4 เสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ในทุกเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงกับ สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเข้าด้วยกันและรวมพลังในการแก้ปัญหาของชุมชน และสังคม

แนวนโยบาย 2.2

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายปัญญา และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็น วิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

เป้าหมาย

มีเครือข่ายภูมิปัญญามากขึ้น และประชาชนมีวิถีการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา และกีฬาอย่างมีคุณภาพและอย่างหลากหลายมากขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

2.2.1 ส่งเสริมการสร้างสรุควิชาความรู้ใหม่ๆ ทั้งจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม และฐานความรู้ด้านนวัตกรรมต่างๆ ความรู้เกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

2.2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ รวมทั้งการผลิต บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา นันทนาการและกีฬา และภูมิปัญญา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาด้านวิชาชีพ เพื่อเป็นฐานการพัฒนา คุณภาพชีวิตและการพัฒนามนุษย์อย่างยั่งยืน

2.2.3 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กร หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน และสถาบันทางสังคมอื่นๆ จัดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา และภูมิปัญญาอย่างแพร่หลาย เพื่อ เป็นต้นแบบแก่เด็ก เยาวชน และสังคม อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดหาสิ่งจูงใจและการคุ้มครองดูแลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง ต่อเนื่องและมีศักดิ์ศรี

2.2.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปลูกจิตสำนึก อนุรักษ์ รักษา ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวนโยบาย 2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้

นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบ บริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์

เป้าหมาย

มีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรม เทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น มีการบริหารจัดการความรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์ และการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศมากขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

2.3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการ เรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ใน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

2.3.2 ส่งเสริมให้การเรียนรู้และพัฒนา การสร้างนวัตกรรมและ ทรัพย์สินทางปัญญา การบริหารจัดการความรู้เป็นสาระสำคัญในหลักสูตร และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกระดับและ ประเภทการศึกษา

2.3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย และบุคลากรวิชาชีพทางด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการวิจัย

2.3.4 ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจในการประดิษฐ์คิดค้น กลไก การวิจัยและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีระหว่างภาคธุรกิจเอกชน สถานประกอบการ กับสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ส่งเสริมการ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

2.3.5 ส่งเสริม ให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่มี ศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี โดย จัดให้ภักดีแก่และงบประมาณสนับสนุน เพื่อการนำผลการศึกษาวินิจฉัย ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ

2.3.6 ส่งเสริม ให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อเสริมสร้าง สมองและสติปัญญาผู้เรียนตั้งแต่ปฐมวัย และมีเครือข่ายयोगการ ดำเนินงานกับหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เพื่อยกระดับมหาวิทยาลัยที่ศึกษาและการพัฒนา วิจัยของประเทศสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติที่ขีดความสามารถระดับโลก (World Class University) และผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาที่ประเทศ ต้องการ

2.3.8 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา กับหน่วยงานทางภาครัฐและเอกชนในการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.3.9 จัดตั้งสถาบันพัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์การกลางในการศึกษาวิจัย และเสนอแนะทางพัฒนาระบบการศึกษา และเรียนรู้ รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

**วัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม
เพื่อเป็นฐานในการพัฒนานคน และสร้าง
สังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้**

เป้าหมายรวม

สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนานคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและกับนานาชาติมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันของประเทศไทย และการอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

**แนวนโยบาย 3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อ
การพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และ
การเรียนรู้ตลอดชีวิต**

เป้าหมาย

มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเรียนรู้ และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบหลากหลาย อย่างกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีโอกาสศึกษา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

3.1.1 เร่งรัดการจัดตั้งหน่วยงานกลางด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการเร่งรัดการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้

3.1.2 ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือและตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบทเรียน หรือเนื้อหาผ่านสื่อ (courseware) เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนส่งเสริมการผลิตรายการและเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้วิถีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

3.1.3 วรรณคดีให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด และกระจายโอกาสการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาวดชนทุกรูปแบบไปสู่ผู้เรียนทุกระดับและประชาชนทุกเพศ วัย อย่างทั่วถึงและมีความพึงพอใจในการกำหนดเป้าหมายสัดส่วนนักเรียน นักศึกษา : คอมพิวเตอร์ในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

3.1.4 เร่งรัดพัฒนาเครือข่ายและเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ที่เข้าถึงง่าย ประหยัด และสะดวกต่อการใช้ สำหรับผู้เรียน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

3.1.5 เร่งรัดให้มีการจัดสรรคณาจารย์ เพื่อการจัดตั้งสถานวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในรูปแบบที่ไม่หวังผลทางการค้า เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั่วถึง

3.1.6 ส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ให้ขึ้นไปอย่างทั่วถึงทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

3.1.7 ประสานงานกับองค์กรเพื่อการศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

แนวนโยบาย 3.2

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยรัฐกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมาย

มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น และเสริมสร้างความเข้มแข็งและเตรียมความพร้อมให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

กรอบการดำเนินงาน

3.2.1 ให้มีหน่วยงานกลางหรือคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม รวมทั้งมีแผนส่งเสริมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและความพร้อม โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดกลุ่มตามศักยภาพความพร้อม

3.2.2 เตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อการจัดตั้งและรับโอนสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลางในการสนับสนุนด้านวิชาการและกำกับ ดูแล ด้านคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการ

3.2.3 สนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ และคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.2.4 จัดทำแผนบูรณาการเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาและกำหนดเป้าหมายผู้เรียนแต่ละระดับ/ประเภท/สังกัดในพื้นที่

3.2.5 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความหลากหลายในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนทบทวน ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ สามารถเข้าร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาในท้องถิ่นได้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษานี้และเรียนรู้ของประชาชนอย่างแท้จริง

3.2.6 สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพและสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ กล่องตัว เป็นสถานศึกษานิตินุศลเต็มรูป และในระดับอุดมศึกษาให้พัฒนาสู่การเป็นสถาบันในกำกับ

3.2.7 ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและประเภท โดยยึดพื้นฐาน (area-based) ทั้งระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พื้นที่พิเศษ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ให้มีองค์คณะบุคคลเพื่อประสานและบูรณาการการพัฒนาการศึกษาทุกระดับและประเภท/สังกัด ให้เกิดคุณกัน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาโดยยึดชุมชนเป็นฐาน (community based)

3.2.8 ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมของภาคการศึกษาในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างกว้างขวางและยั่งยืน

แนวนโยบาย 3.3

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

เป้าหมาย

ประชาชน ครอบคลุม ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษามากขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญระหว่างภาคเอกชนต่อรัฐเป็น 35 : 65 ภายในปี 2559

กรอบการดำเนินงาน

3.3.1 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งการบริหารจัดการโดยองค์กรคณะบุคคล ในระดับ/ประเภทต่างๆ ทั้งกรรมการสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา และอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา

3.3.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

3.3.3 สนับสนุนและบริหารจัดการงานด้านภาษีและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้เอกชนเข้าร่วมจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมากขึ้น ควบคู่กับการสนับสนุนด้านวิชาการ การพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากร และการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่เป็นธรรม รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกับรัฐ และกำหนดเป้าหมายสัดส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนต่อรัฐเพิ่มขึ้น

3.3.4 สนับสนุนการจัดการศึกษาทางเลือก และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน โดยให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการวัดประเมินผล การรับเข้าศึกษาต่อ การจัดหลักสูตร การเรียนการสอนให้สอดคล้องการศึกษาทางเลือก โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ

3.3.5 อดบทยาทของรัฐในการจัดการศึกษาเป็นหลัก มาเป็น ผู้กำกับนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา นิเทศ และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาต้นแบบที่ดี และส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และขยายผล เพื่อให้การจัดการศึกษาและเรียนรู้มี คุณภาพมาตรฐานและสอดคล้องกับแผนนโยบายของรัฐ

3.3.6 ส่งเสริมพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษามากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเอกชนกับสถานศึกษา ของรัฐบาล ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดย ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการรองรับ

3.3.7 ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร

วิชาชีพ สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สถาบันสังคมอื่น ร่วมพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย

3.3.8 ส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่าย ให้เข้ามาบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอนระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยการจัดการความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานและสถานศึกษา

แผนนโยบาย 3.4 ระยะเวลาทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อ

**การศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากร
อย่างมีประสิทธิภาพ**

เป้าหมาย

มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ อย่างหลากหลายเพิ่มขึ้น มีสัดส่วนเงินนอกงบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้น มีทุนการศึกษาเพียงพอ สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษและผู้ด้อยโอกาส มีการใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง เพื่อส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในรูปแบบที่นำสนใจและหลากหลายมากขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

3.4.1 ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลายจากทุกภาคส่วนของสังคม ผ่านมาตรการจูงใจด้านภาษีอากร สิทธิประโยชน์ และอื่นๆ ในรูปแบบที่ น่าสนใจ อาทิ การขยายพาดานการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลและนิติบุคคลสำหรับเงินบริจาคเพื่อการศึกษา การยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน

เร่งให้มีการออกกฎหมายที่ทันสมัยและสิ่งปลูกสร้างและกันรายได้ส่วนหนึ่งมาใช้เพื่อการศึกษา เป็นต้น รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์ ผ่อนคลายกฎระเบียบให้สอดคล้องต่อความต้องการจากทุกภาคส่วนเพื่อการศึกษา

3.4.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาหารายได้จากทรัพย์สิน นวัตกรรม ความรู้ทางวิชาการ ผลงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญา โดยร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ รวมทั้งสถานประกอบการ

3.4.3 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนของตนเองตามหลักปรัชญาของชีวิตที่รับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ซึ่งประโยชน์ตกกับผู้เรียนมากกว่าสังคมโดยรวม

3.4.4 พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3.4.5 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณ โดยจัดสรรผ่านด้านอุปสงค์หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักในการจัดสรรงบประมาณ

3.4.6 พัฒนาระบบการจัดสรรทุนการศึกษาทั้งหมดให้เปล่า และทุนกู้ยืมเพื่อเป็นกลไกเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคน ตามความต้องการของประเทศ

3.4.7 ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาและเรียนรู้อีกขึ้น ทั้งในส่วนสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสังกัดอื่น รวมทั้งจัดเก็บภาษีท้องถิ่นมาใช้เพื่อการศึกษามากขึ้น

แนวนโยบาย 3.5

ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกัน สามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

เป้าหมาย

มีความร่วมมือทางการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาชาติมากขึ้น มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสากล เป็นศูนย์กลางหรือศูนย์กลางทางการศึกษาของภูมิภาคที่มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับในระดับอาเซียนและนานาชาติ มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการและนักวิชาชีพ ตลอดจนแรงงานกับนานาประเทศเพิ่มขึ้น

กรอบการดำเนินงาน

3.5.1 ส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็ศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยและพัฒนา และการศึกษากอบรมนานาชาติในภูมิภาค (Regional Education Hub) ในสาขาที่มีศักยภาพในการแข่งขัน โดยสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเข้ามาบทบาทสำคัญ

3.5.2 ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา กับประเทศต่างๆ รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากล

3.5.3 ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรและสถาบันการศึกษาของประเทศ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางหรือข่ายการศึกษาระหว่างประเทศ ทั้งในประชาคมอาเซียน ระดับภูมิภาค และระดับสากล

3.5.4 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการศึกษา และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ระหว่างประเทศ การเชื่อมโยงภูมิภาคไทยกับภูมิภาคสากล รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะ และมีบทบาทด้านการศึกษาในองค์กรระหว่างประเทศ

3.5.5 กำหนดมาตรการทั้งเชิงรับและรุก เพื่อการเปิดเสรีทางการค้าและบริการด้านการศึกษาทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี รวมทั้งเตรียมความพร้อมทั้งด้านคน เงิน เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารและความรู้ เพื่อเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ในกระแสโลกาภิวัตน์อย่างรู้เท่าทัน

3.5.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่สองเป็นภาษาที่สอง ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ภาษาที่สาม เช่น ภาษาเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ภาษาที่สนใจ เป็นต้น เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ และเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ไร้พรมแดน

3.5.7 ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดหลักสูตรนานาชาติ หรือ หลักสูตรสหภาพ หลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษาและรองรับตลาดแรงงานนานาชาติ

11. การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคส่วนอื่นๆ ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติในช่วงเวลาที่กำหนด ในการนี้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

มาตรา 34 ได้กำหนดไว้ว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่เสนอแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา และแผนพัฒนาการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจูนันท์ ลักษณวิศิษฎ์) ยังกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติบังเกิดผลอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงาน/มาตรการของแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากการดำเนินการภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม มีความรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้บังเกิดผลอันพึงประสงค์ต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ควรจะต้องสร้างให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาระหว่างหน่วยงาน องค์กร สถาบัน องค์กรกว้างขวางทั้งในระดับปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กรและสถาบันให้สอดคล้องตามการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานและมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้แต่ละหน่วยงานต่างๆ จะต้องสร้างกลไกกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ ที่มีประสิทธิภาพควบคู่กับกลไกการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนฯ ในการนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยงานรับทราบ และสร้างความเข้าใจในสาระของแผนฯ อย่างถูกต้องชัดเจนตรงกัน รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นตามนโยบาย กรอบการดำเนินงาน และมาตรการต่างๆ ดังที่ได้กำหนดไว้ในแผนฯ ในการบริหารแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ จึงควรมีหน่วยงานเฉพาะดำเนินการเพื่อให้การบริหารแผนฯ ประสบผลสำเร็จคู่ลงตามเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด และมีการจัดเตรียมทำแผนฯ ระยะต่อไป เมื่อแผนฯ นี้ได้ซึ่งถึงเวลาสิ้นสุดของแผนฯ แล้ว

ในการบริหารแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ จึงกำหนดหลักการ เป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

11.1 หลักการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

การนำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงสู่การปฏิบัติ ยึดหลักความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและกระบวนการของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง รวมทั้งความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดไว้ดังนี้

1) วิสัยทัศน์

คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบโรงเรียน นอกกระบวนโรงเรียน และตามอัชฌาศัยอย่างมีคุณภาพ

2) ความสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเน้น

(1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (คุณภาพคนไทยยุคใหม่ ครูยุคใหม่ สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการบริหารจัดการใหม่)

(2) การขยายโอกาสทางการศึกษา

(3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและ

จัดการศึกษา

3) ความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดย กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนฯ เป็น 2 ระยะ คือ

(1) ระยะแรก (พ.ศ. 2552-2554) สอดคล้องกับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

(2) ระยะที่สอง (พ.ศ. 2555-2559) สอดคล้องกับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11

11.2 เป้าหมายการนำแผนสู่การปฏิบัติ

1) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ในปี 2559 การพัฒนาการศึกษาของประเทศบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

(1) คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถ

ประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศไทย

(2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสถานะ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

(3) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและกับนานาชาติมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันของประเทศ และการอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

2) เป้าหมายเชิงปริมาณ

(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักเกินกว่าร้อยละ 50

(2) สถานศึกษาทุกโรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

(3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 12 ปี ในปี 2559

(4) เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559

(5) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษา : ตามวุฒศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559

11.3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงานนำแผนสู่การปฏิบัติแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะแรก (พ.ศ. 2552-2554) ดำเนินการวางแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และประเมินแผนฯ เมื่อสิ้นสุดระยะแรก

ระยะหลัง (พ.ศ. 2555-2559) ดำเนินการตามกรอบแผนนโยบายทั้งหมด 14 ประการ และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนฯ

11.4 แผนงานริบตัวระยะแรก (พ.ศ. 2552-2554)

เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ซึ่งประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2) การขยายโอกาสทางการศึกษา และ (3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการศึกษา ในกรณีแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ จึงได้กำหนดให้ดำเนินการเป็นการเร่งด่วน 3 แผนงาน คือ (1) แผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2) แผนงานขยายโอกาสทางการศึกษา และ (3) แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการศึกษา ดังนี้

1) แผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย นโยบายที่สำคัญ คือ (ก) การพัฒนาคุณภาพคน และ (ข) การพัฒนาคุณภาพสังคมภูมิปัญญา

(ก) การพัฒนาคุณภาพคน ประกอบด้วย

- (1) พัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านให้เด็กปฐมวัย (อายุ 0-5 ปี) ทุกคนก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา
- (2) ดำเนินการอย่างจริงจังในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักการอ่าน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงตนและประกอบอาชีพ มีความสนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(3) ปฏิบัติและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข งดเว้นการทุจริต ซื่อสัตย์ซื่อสัตย์

(4) ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(5) ส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ให้เป็นไปอย่างทั่วถึง ทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

(ข) การพัฒนาคุณภาพสังคมภูมิปัญญา ประกอบด้วย

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน
- (2) ส่งเสริมการสร้างสรรคความรู้ใหม่ๆ ทั้งจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม และฐานความรู้ด้านนวัตกรรมต่างๆ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(3) ส่งเสริมให้การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา การบริหารจัดการความรู้เป็นสาระสำคัญในหลักสูตรและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกระดับและประเภทการศึกษา

(4) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งจัดให้มีกลไกและงบประมาณสนับสนุน เพื่อการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ

(5) ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2) แผนงานขยายโอกาสทางการศึกษา

แผนงานขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย

(1) จัดให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม และระหว่างหญิงและชาย

(2) พัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นหลากหลาย เข้าถึงง่าย มีระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการส่งเสริมกำลังแรงงานและผู้สูงอายุให้มีโอกาสศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมตามความต้องการ

(3) เพิ่มบทบาทการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ จัดให้มัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษาตลอดชีวิต พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เชนทรัลรี ค่ายเยาวชน และแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และกระจายอย่างทั่วถึงในทุกชุมชน ท้องถิ่น

(4) รมรังกู้ให้คนไปทยมีนิสัยรักการอ่าน มีการจัดบันทึกเหตุการณ์ และส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม พัฒนาห้องสมุดตำบลในทุกตำบล โดยให้ตั้งในสถานศึกษาที่มีความพร้อม มีการหมุนเวียนหนังสือจากห้องสมุดตำบลไปสู่สถานศึกษาในตำบลเป็นประจำ และอาจหมุนเวียนให้เด็กเรียนมาใช้ห้องสมุดตำบลเป็นครั้งคราว

(5) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว สถาบันประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา และการศึกษาทางเลือกอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสการศึกษา

และเรียนรู้ตามความต้องการที่แตกต่าง หลากหลายอย่างมีคุณภาพ และให้มีการปรับระบบการวัด ประเมินผลผู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และระบบการรับเข้าศึกษาต่อให้เอื้อ

3) แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา

แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย แผนนโยบายที่สำคัญ คือ (ก) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการศึกษา (ข) การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา (ค) การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร (ง) การมีส่วนร่วม ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (จ) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉ) การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน (ช) การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ก. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย

(1) ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการ และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นและภูมิภาค แผนการศึกษาแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

(2) ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมของภาคการศึกษาในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

(3) ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน และสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกสังกัด เพื่อให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ และร่วมมือกันปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(4) ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

ข. การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา

ประกอบด้วย

(1) ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (area-based) ทั้งระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พื้นที่พิเศษ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ให้มีองค์กรและบุคคลเพื่อประสานและบูรณาการการพัฒนาการศึกษาทุกระดับและประเภท/สังกัด ให้เกื้อกูลกัน

(2) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งการบริหารจัดการโดยองค์กรและบุคคลในระดับ/ประเภทต่างๆ ทั้งกรรมการสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา กรรมการสถานศึกษา อุดมศึกษา และอื่นๆ ให้มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา

(3) ส่งเสริมพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา มากขึ้น โดยปรับปรุงกลไกการรับการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว

ค. การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ประกอบด้วย

(1) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลายจากทุกภาคส่วนของสังคม ผ่านมาตรการจูงใจด้านภาษีอากร สิทธิประโยชน์ และอื่นๆ ในรูปแบบที่น่าสนใจ อาทิ การขยายเขตانการศึกษา หักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลและนิติบุคคลสำหรับเงินบริจาคเพื่อการศึกษา การยกเว้นภาษีโรงเรียนและที่ดินเร่งให้มีการออกกฎหมายที่คิดและสิ่งปลูกสร้าง และกันรายได้ส่วนหนึ่งมาใช้เพื่อการศึกษา เป็นต้น รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์ ผ่อนคลายกฎ ระเบียบให้เอื้อต่อการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเพื่อการศึกษา

ง. การมีส่วนร่วมในประเทศอาเซียนและประชาคมโลก ประกอบด้วย

(1) ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรและสถาบันการศึกษาของประเทศ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาระหว่างประเทศ ทั้งในประชาคมอาเซียน ระดับภูมิภาค และระดับสากล

(2) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาสากลเป็นภาษาที่สอง ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ภาษาที่สาม เช่น ภาษาเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ภาษาที่สนใจ เป็นต้น เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ และเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ไร้พรมแดน

จ. การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(1) เติริมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะ

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นมืออาชีพ เพื่อการจัดตั้งและรับโอนสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแกนกลางในการสนับสนุนด้านวิชาการ และกำกับดูแลด้านคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการ

(2) ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ สามารถเข้ามาร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาในท้องถิ่นได้ อันจะนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพ การศึกษาและเรียนรู้ของประชาชนอย่างแท้จริง

ง. การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประกอบด้วย

(1) ลดบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษาเป็นหลัก มาเป็นผู้กำกับนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา นิเทศ และติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาต้นแบบที่ดีและส่งเสริมสนับสนุน ยกย่อง และขยายผล เพื่อให้การจัดการศึกษาและเรียนรู้คุณภาพมาตรฐานและสอดคล้องกับแผนนโยบายของรัฐ

(2) สนับสนุนและมีการจูงใจทั้งด้านภาษี และสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทมากขึ้น ควบคู่กับการสนับสนุนด้านวิชาการ การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร และการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่เป็นธรรม รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และกำหนดเป้าหมายสัดส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนต่อรัฐเพิ่มขึ้น

ข. การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และพ่อแม่ ผู้ปกครอง ประกอบด้วย

(1) สนับสนุนการศึกษาทางเลือก และการจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ

สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน โดยให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาระบบการวัดประเมินผล การรับเข้าศึกษาต่อ การจัดหลักสูตร การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทิศทางเลือก โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัว สถาบัน ศาสนาและสถานการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถาบันสังคมอื่น ร่วมพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย

โดยมีจุดเน้นในแต่ละแผนดังนี้

1. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- คุณภาพคน
  - คุณภาพผู้เรียน
  - คุณภาพครู
  - คุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน
  - คุณภาพเทคโนโลยีและการศึกษา
  - คุณภาพการบริหารและจัดการ
- คุณภาพสังคมภูมิปัญญา
  - คุณภาพองค์ความรู้
  - คุณภาพเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคม
  - คุณภาพทรัพย์สินทางปัญญา

2. แผนขยายโอกาสทางการศึกษา

- โอกาสสำหรับทุกคนตลอดชีวิต
  - กลุ่มก่อนเกิดและปฐมวัย (0-3 ปี)
  - กลุ่มอนุบาล (4-5 ปี)
  - กลุ่มประถมศึกษา (6-11 ปี)
  - กลุ่มมัธยมศึกษา (12-17 ปี)
  - กลุ่มอุดมศึกษา (18-24 ปี)
  - กลุ่มกำลังแรงงาน (15-59 ปี)
  - กลุ่มกำลังแรงงานสูงอายุ (60-70 ปี)
  - กลุ่มสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)
- โอกาสเฉพาะแก่กลุ่มที่ขาดโอกาส ได้แก่
  - กลุ่มผู้ด้อยโอกาส (เด็กยากจน เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกทำร้ายอย่างทารุณ เด็กที่ไร้สัญชาติหรือไร้เอกสารหลักฐาน หรือไร้สัญชาติต่อ ผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กเร่ร่อน เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กที่อยู่ในธุรกิจบริการทางเพศหรือโสเภณียุติเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ฯลฯ)
  - กลุ่มผู้พิการหรือทุพพลภาพ
  - กลุ่มผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา
  - กลุ่มบุตรหลานแรงงานต่างด้าว

และจัดการศึกษา

3. แผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร

- การมีส่วนร่วมในกระบวนการ
  - การจัดทำแผน
  - การบริหารจัดการ
  - การระดมทรัพยากร
  - การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน/ประชาคมโลก
- การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ
  - พ่อแม่ ผู้ปกครอง
  - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - ภาคเอกชน
  - ภาคประชาสังคม

11.5 แผนงานระยะหลัง (พ.ศ. 2555-2559)

เป็นการดำเนินงานให้ครอบครัวอุปถัมภ์ตามกรอบนโยบาย 14 ประการ และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 รวมทั้งทำการประเมินผล เมื่อสิ้นสุดแผนระดับวาระแรก

11.6 กรอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับองค์กรหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(1) จัดทำกรอบทิศทางทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลา เช่น 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภท และการนำแผนสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- (2) กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนฯ บทบาทและหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนฯ ร่วมกัน
- (3) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของแผนฯ และประสานให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภท ระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ
- (4) จัดทำฐานข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภททั้งในระดับประเทศ จังหวัด กลุ่มจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และฐานข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต่อใช้ในการวางแผนและกระทำการบริหารแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนฯ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (5) ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติในแต่ละช่วงเวลา เช่น ทุก 5 ปี และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการศึกษา และแก้ไขปัญหาการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม
- (6) ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ต้นแบบที่ดีและยกย่อง ส่งเสริม สนับสนุน ขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง
- (7) พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
- (8) กำหนดกลไกประสานแผนฯ ด้านต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการมีส่วนร่วม และความเชื่อมโยงกันของแผนฯ ต่างๆ ขจัดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานตามแผนฯ

- (9) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติและการนำแผนไปปฏิบัติ
- 2) **ระดับหน่วยงานในส่วนกลาง**
- (1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา ระยะ 5 ปี ใต้แก้ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา และแผนพัฒนาการอุดมศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการ งบประมาณ หน้าที่รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ ตัวชี้วัด ข้อมูลพื้นฐาน และเป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ เป็นต้น
- (2) ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความต้องการและบริบทของชุมชน/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- (3) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสาระของแผนการศึกษาแห่งชาติ และการนำแผนไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) จัดทำฐานข้อมูลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

(5) กำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยหลักการยึดพื้นที่ การกิจ และการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้เกิด การประสานและการทำงานในแนวราบระหว่างหน่วยงาน

(6) ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ต้นแบบที่ดี และยกย่อง ส่งเสริม สนับสนุนขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง

(7) พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

3) ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผน พัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์และ มาตรการการพัฒนาการศึกษา เป้าหมาย แผนงาน/โครงการ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ เป็นต้น

(2) กำหนดกลไกการประสานแผนร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีองค์กรทำหน้าที่ประสานแผนด้านต่างๆ และรับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (19 กลุ่มจังหวัด)

(3) สร้างความรู้ความเข้าใจในสาระและเป้าหมาย ของแผนการศึกษาแห่งชาติร่วมกันของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และปรับกระบวนการงานที่ เกี่ยวข้อง ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ในการนำ แผนสู่การปฏิบัติ

(4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สถานศึกษา เพื่อการจัดทำแผนและนำแผนสู่ การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และ เครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและระหว่างองค์กร ใน ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(5) ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานและการ พัฒนาการศึกษิตตามแผนฯ เพื่อปรับปรุง/พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้อง กับทิศทางที่พัฒนามากขึ้น โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามา มีส่วนร่วมตรวจสอบได้ และการเชื่อมโยงและบูรณาการการใช้ทรัพยากร ร่วมกันระหว่างหน่วยงานในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(6) ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารแผน ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ศักยภาพและพัฒนาต้นแบบ ขยายผล สร้าง แรงจูงใจในการนำแผนสู่การปฏิบัติ การออกตรวจเยี่ยม ยกย่อง ให้ รางวัลสู่ปฏิบัติงาน หรือหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นในการนำแผนฯ สู่การ ปฏิบัติ เป็นต้น

(7) พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง ในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

(8) จัดสัมมนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูล ปัญหา ประสิทธิภาพ และแนวปฏิบัติในการ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด

4) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ สถานศึกษา

(1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา และแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนปฏิบัติการสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วยทิศทางการพัฒนาการศึกษา แผนงาน/โครงการ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ เป็นต้น

(2) กำหนดกลไกการประสานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีองค์กรทำหน้าที่ประสานแผนต่างๆ และรับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา

(3) สร้างความรู้ความเข้าใจในสาระและเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งการบริหารแผนสู่การปฏิบัติให้กับผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรในหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา รวมถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการสถานศึกษา

(4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการศึกษาและที่เกี่ยวข้องระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา เพื่อการจัดทำแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ และเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทั้งภายในและระหว่างองค์กร ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา

(5) ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาการศึกษาตามแผนฯ เพื่อปรับปรุง/พัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และความต้องการของประชาชนมากขึ้น โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามาส่วนร่วมตรวจสอบได้ และการเชื่อมโยงและบูรณาการการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา

(6) ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารแผนระดับเขตพื้นที่การศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สถานศึกษา วิจัยและพัฒนาต้นแบบ ขยายผล สร้างแรงจูงใจในการนำแผนสู่การปฏิบัติการออกตรวจเยี่ยม ยกย่อง ให้รางวัลผู้ปฏิบัติงาน หรือหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

(7) พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

(8) มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ปัญหา ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

11.7 การสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาแห่งชาติ

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ บรรลุตามวัตถุประสงค์ นโยบายเป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ เห็นควรกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน และกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อน เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระหว่าง ปี 2552-2554 ควรเร่งดำเนินการให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยให้มีการสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

ก. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อเป็นกลไกรับรองคุณภาพมาตรฐาน และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้แก่

- (1) องค์กรเพื่อรับรองคุณภาพมาตรฐานสถาบัน การบริการจัดการอย่างคล่องตัว เป็นหน่วยงานระดับชาติ ที่มีแบบหรือข่ายกับสถาบันที่มีอยู่เดิม ทำหน้าที่ 1) ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ส่งเสริมพัฒนาครูของครูในสถาบันผลิตครู ประกันและรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถาบันผลิตครู และ 2) พัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้โดยศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบ การศึกษาและการเรียนรู้ และเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้
- (2) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติเป็นหน่วยงานระดับชาติ ที่มีการบริหารจัดการอย่างอิสระ คล่องตัว ไม่อยู่ในระบบราชการ ทำหน้าที่พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ประเมินและให้การรับรองสมรรถนะวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ การผลิตกำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตและพัฒนาากำลังคนของ ประเทศโดยรวม
- (3) สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นหน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่เสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา

และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อ ส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ของประชาชน รวมทั้งการจัดตั้งกองทุน พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนการผลิต การวิจัย และ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และดำเนินการให้มีการจัดสรรคลื่น ความถี่เพื่อจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในรูปแบบที่ไม่หวังผลกำไร มีการผลิตรายการในรูปแบบที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชน

ข. หน่วยงานที่มีอยู่แล้วปฏิบัติงานเชิงเพิ่มเติม หรือเร่งรัดดำเนินการ ดังนี้

- (1) การประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐาน ผู้เรียน ให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานต้นสังกัดทุกแห่งประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนในชั้นเรียนสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ให้เป็นการวัดผลระดับชาติ เพื่อให้สามารถวัดการวัดประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียง กันได้ เป็นกลไกในการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน แต่ละช่วงชั้น แทนมาตรฐานระดับสถานศึกษาที่อาจมีความลักลั่น
- (2) การขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้มีอนุกรรมการสภาการศึกษา ประกอบด้วย บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับภารกิจอย่าง ครอบคลุมทุกมิติ กว้างและลึก และแนวปฏิบัติในการสรรหาคณะกรรมการ ระดับท้องถิ่น รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ให้มีระบบที่มีธรรมาภิบาล

(3) สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาทางเลือก โดยให้คณะกรรมการของสภาการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือกให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการและแนวทางการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล

ระยะที่ 2 ระหว่าง ปี 2555-2559 ควรเร่งดำเนินการตามนโยบายทั้ง 14 ด้าน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ เมื่อสิ้นสุดระยะที่ 1 และระยะที่ 2 รวมทั้งการเตรียมการร่างแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ต่อไป

11.8 เจาะลึกสู่ความล้ำลึก

การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ จะประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมือง ที่ควรยึดแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนแม่บทเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาการศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด แม้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเพื่อให้ความพัฒนาต่อเนื่อง

นอกจากนี้ให้มีการจัดทำกรอบทิศทางพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลา 5 ปี เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม และแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา เป็นต้น รวมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากรทั้งด้านการเงินงบประมาณ และบุคลากรเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

ที่กำหนด โดยรัฐบาลให้ความสำคัญด้านการศึกษาเป็นลำดับต้นของการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

ในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และในระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา

จากแนวคิดข้างต้นจึงอาจกำหนดเงื่อนไขแห่งความสำคัญ ดังนี้

- (1) ฝ่ายการเมืองให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง
- (2) ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของจุดเน้นในการพัฒนาการศึกษาทั้งสามด้าน คือ
  - (ก) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - (ข) แผนการขยายโอกาสทางการศึกษา
  - (ค) แผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา

และเพียงพอ

- (3) มีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

เขตพื้นที่การศึกษา และเชื่อมโยงประสานกันในทุกระดับ ดังแสดงในแผนภาพ และตารางแนบ

11.9 จุดเริ่มต้น

1) การเริ่มต้นในปีงบประมาณ 2552

เนื่องจากภารกิจส่งเสริมการมีส่วนร่วมเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแผน ในปีงบประมาณ 2552 นี้ จึงอาจเริ่มต้นด้วยการเน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ตามแผนภูมิและตารางที่เสนอ โดยภาครัฐจะต่อต้านการในเรื่อต่อไปนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยเน้นแผนหลักทั้ง 3 ด้าน
- (2) การส่งเสริมให้มีชมชชการศึกษาในระดับกลุ่มจังหวัด (19 กลุ่ม) โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาการศึกษาทั้ง 3 ด้าน
- (3) การส่งเสริมเครือข่ายการวิจัยการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนในทุกสังกัด (19 เครือข่าย)/สนับสนุนการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาและการพัฒนาการศึกษาทั้ง 3 ด้าน
- (4) การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาและการได้โอกาสทางการศึกษาของกลุ่มต่างๆ โดยยึดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด

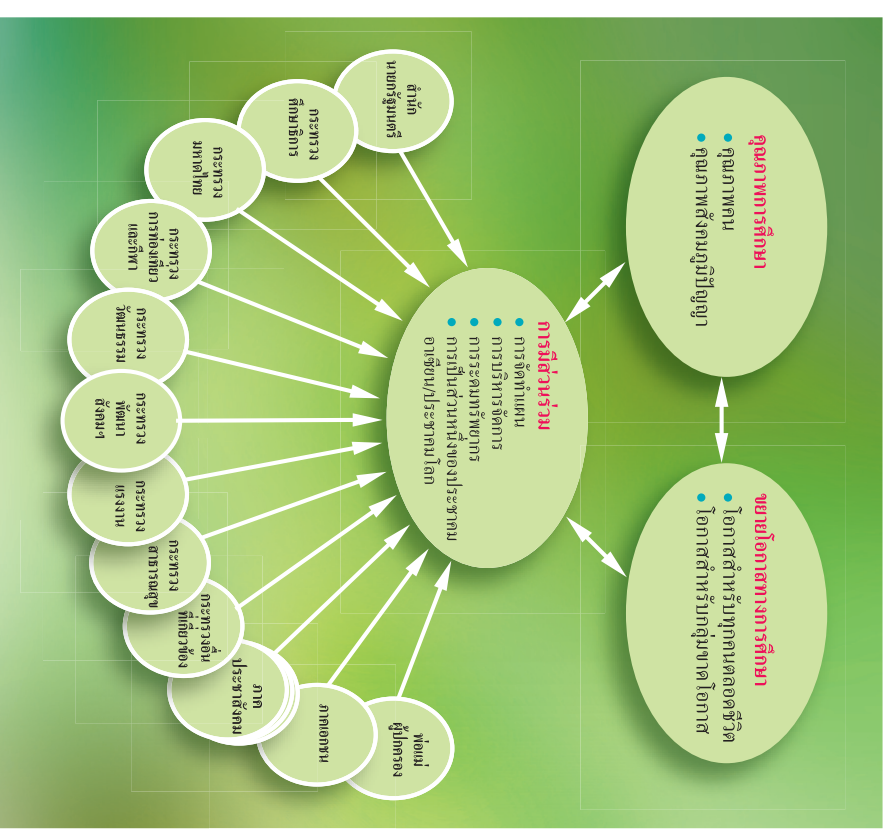
2) การดำเนินการในปีงบประมาณ 2553-2554

เร่งรัดการทำแผนให้ครอบคลุมทั้งตามแผน ข้อ 11.4

3) การดำเนินการในปีงบประมาณ 2555-2559

ดำเนินการให้ครบทั้ง 14 นโยบาย และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

แผนภาพหน่วยงานและภาคส่วนที่มีส่วนร่วม ในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

**ตารางสรุปกระบวนการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
ในทุกระดับของภาคส่วนต่างๆ**

กระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติร่วมกัน	ระดับชาติ	ระดับกระทรวง/ องค์กรหลัก	ระดับจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา/อปท./ สถานศึกษา
1. การจัดข้อมูลที่สำคัญ	สถิติระดับประเทศ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ฯลฯ	สถิติของกระทรวง/ องค์กรหลัก 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ฯลฯ	สถิติระดับจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ฯลฯ	สถิติระดับเขตพื้นที่ การศึกษา/อปท./ สถานศึกษา 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ฯลฯ
2. ความตระหนักในหลักการเป้าหมาย และแผนร่วมกัน	ปัญหาด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ปัญหาด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ปัญหาด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ปัญหาด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม

กระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติร่วมกัน	ระดับชาติ	ระดับกระทรวง/ องค์กรหลัก	ระดับจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา/อปท./ สถานศึกษา
3. การพิจารณาหลักการเป้าหมาย และแผนร่วมกัน 3.1 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2 ประเด็นการพัฒนาตามลำดับเร่งด่วน	- สมัชชาแห่งชาติ - การประชุมสัมมนา 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	- สมัชชาแห่งชาติ - การประชุมสัมมนา 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	- สมัชชาจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด - การประชุมสัมมนา 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	- สมัชชาจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด - การประชุมสัมมนา 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม
4. การนำแผนฯ สู่การปฏิบัติ	แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปี	แผนพัฒนาระดับ/ ประเภทการศึกษา/ กระทรวง	แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	แผนพัฒนาการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา/ อปท./สถานศึกษา
5. ยุทธศาสตร์ของแผน	ยุทธศาสตร์ด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ยุทธศาสตร์ด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ยุทธศาสตร์ด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม	ยุทธศาสตร์ด้าน 1) การพัฒนาคุณภาพ 2) การขยายโอกาส 3) การมีส่วนร่วม
6. การกำกับและติดตาม	สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา	กระทรวง/องค์กรหลัก	องค์กรระดับจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา/ อปท./สถานศึกษา
7. การประเมินผลแผน	สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา หรือ หน่วยงานภายนอก	กระทรวง/องค์กรหลัก หรือหน่วยงานภายนอก	เครือข่ายการวิจัยใน จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครือข่ายการวิจัยใน จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ตารางแสดงรายชื่อกลุ่มจังหวัด

ลำดับที่	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
1	ภาคกลางตอนบน 1	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
2	ภาคกลางตอนบน 2	ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
3	ภาคกลางตอนกลาง	ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ
4	ภาคกลางตอนล่าง 1	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี
5	ภาคกลางตอนล่าง 2	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
6	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง
7	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง
8	ภาคใต้ชายแดน	สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
9	ภาคตะวันออก	จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด
10	ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนบน 1	หนองคาย เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู

ลำดับที่	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
11	ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนบน 2	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร
12	ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนกลาง	ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์
13	ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนล่าง 1	อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร อุบลราชธานี
14	ภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนล่าง 2	สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ
15	ภาคเหนือตอนบน 1	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
16	ภาคเหนือตอนบน 2	น่าน พะเยา เชียงราย แพร่
17	ภาคเหนือตอนล่าง 1	ตาก พิชณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์
18	ภาคเหนือตอนล่าง 2	กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี
19	กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร

สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา (สбы.1-12 และกทม.)

สбы.ที่	ที่ตั้ง	กลุ่มจังหวัด	เขตตรวจ	จังหวัดในกลุ่ม
สбы. 1	จ.เชียงใหม่	1. ภาคเหนือตอนบน 1	15	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
		2. ภาคเหนือตอนบน 2	16	น่าน เชียงราย พะเยา แพร่
สбы. 2	จ.พิษณุโลก	1. ภาคเหนือตอนล่าง 1	17	ตาก พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์
		2. ภาคเหนือตอนล่าง 2	18	กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี
สбы. 3	จ.ลพบุรี	ภาคกลางตอนบน 2	2	ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
สбы. 4	จ.ปทุมธานี	ภาคกลางตอนบน 1	1	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
สбы. 5	จ.ชลบุรี	1. ภาคกลางตอนกลาง	3	ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ
		2. ภาคตะวันออก	9	จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด
สбы. 6	จ.ราชบุรี	1. ภาคกลางตอนล่าง 1	4	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี
		2. ภาคกลางตอนล่าง 2	5	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
สбы. 7	จ.อุดรธานี	1. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	10	หนองคาย เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู
		2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	12	ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์
สбы. 8	จ.นครราชสีมา	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	14	สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ
สбы. 9	จ.อุบลราชธานี	1. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	11	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร
		2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	13	อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร อุบลราชธานี
สбы. 10	จ.ภูเก็ต	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	7	ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง
สбы. 11	จ.สงขลา	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	6	ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง
สбы. 12	จ.ยะลา	ภาคใต้ชายแดน	8	สงขลา สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส
สбы. กทม.	กทม.			

คำสั่งสภาการศึกษา
ที่ 1/2551

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษา

สืบเนื่องจากคณะกรรมการสภาการศึกษาได้หมดวาระไปในคราวเดียวกับคณะกรรมการสภาการศึกษาชุดเดิม เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2550 จึงมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาที่จะช่วยให้การดำเนินงานของสภาการศึกษามีความคล่องตัว และรอบคอบในการพิจารณาสถานการณ์ทางการศึกษาเฉพาะด้าน และง่ายต่อการตัดสินใจเพิ่มมากขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาตามนโยบายและแผนการศึกษา ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาตามนโยบายและแผนการศึกษา

1.1 องค์ประกอบ

1.1.1	นายกฤษฎพงษ์ กิรติการ	ที่ปรึกษา
1.1.2	ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกวราเดช จันทร์ศรี	ที่ปรึกษา
1.1.3	เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
1.1.4	รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	ประชาชน
1.1.5	นายอำพล จินดาวัฒนะ	รองประธาน
1.1.6	รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
1.1.7	ที่ปรึกษาชำนาญนโยบายและแผนการศึกษา	อนุกรรมการ
	ตำแหน่งเลขาธิการสภาการศึกษา	
1.1.8	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
1.1.9	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
1.1.10	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	อนุกรรมการ
1.1.11	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
1.1.12	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
1.1.13	รองศาสตราจารย์ชนะ กสิการ	อนุกรรมการ
1.1.14	นายชุมพล พรประภา	อนุกรรมการ
1.1.15	ศาสตราจารย์วีระวุฒิ บุญยโสภณ	อนุกรรมการ
1.1.16	นายนิพนธ์ สุรพงษ์ภักดิ์	อนุกรรมการ
1.1.17	นายประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ	อนุกรรมการ
1.1.18	นางมณฑนา ศิงจะภักดิ์	อนุกรรมการ
1.1.19	นายสมหมาย ปาริฉัตร	อนุกรรมการ
1.1.20	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ตำแหน่งเลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ และเลขาธิการ

- 1.1.21 เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนการศึกษา อนุกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และผู้ช่วยเลขาธิการ
- 1.1.22 เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนการศึกษา อนุกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และผู้ช่วยเลขาธิการ

1.2 อำนาจหน้าที่

- 1.2.1 พิจารณาเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนา
นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์การศึกษา รวมทั้งการนำนโยบาย แผน และ
ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ
- 1.2.2 ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่สภาการศึกษา หรือประธาน
สภาการศึกษามอบหมาย
- 1.2.3 มอบหมายบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการตามความเห็น
สมควร
- 1.2.4 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานตามมติของกรรมการ
มอบหมาย

ซึ่งมี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

สั่ง ณ วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

(นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานสภาการศึกษา

**คำสั่งคณะกรรมการสภาการศึกษาตามนโยบายและแผนการศึกษา
ที่ 1 /2552**

**เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559)**

เพื่อให้การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559) เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

คณะกรรมการสภาการศึกษาตามนโยบายและแผนการศึกษา
จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559) ดังมีรายชื่อนามต่อไปนี้

ก. องค์ประกอบ

1. เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ งามไธสรร	ที่ปรึกษา
3. ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย และแผนการศึกษา สกศ.	ประธานคณะทำงาน
4. ดร.กล้า ทองขาว	คณะทำงาน
5. ดร.เก็จมก เอื้องวงศ์	คณะทำงาน

6. ดร.นิตยา ภัตสรศิริ	คณะทำงาน
7. ดร.พิณสุตา สิริรังศรี	คณะทำงาน
8. ดร.สุภาพร โภคชงกุล	คณะทำงาน
9. นางรัชนี พึ่งพาณิชย์กุล	และเลขานุการ
	คณะทำงาน
	และผู้ช่วยเลขานุการ

ข. อำนาจหน้าที่

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ
ปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

2. นำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาตามนโยบายและ
แผนการศึกษา

3. ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่สี่ต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2552

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ งามไธสรร)
ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา
ค่านโยบายและแผนการศึกษา

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ทรงทอง จันทร์รางสุ เลขานุการสภาการศึกษา
ดร.สุทนต์ศรี วงษ์สมาน รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.จิรพรรณ ปุณเกษม ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย
ด้านการศึกษามหภาค
รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาตามระบบการศึกษา

คณะผู้จัดทำแผนฯ

ดร.สุทนต์ศรี วงษ์สมาน
ดร.สุภาพร โภกสงกุล
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

คณะผู้พิจารณา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.สุภาพร โภกสงกุล หัวหน้าโครงการ
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล นักวิชาการประจำโครงการ

บรรณาธิการ

ดร.สุภาพร โภกสงกุล
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มนโยบายการศึกษามหภาค
สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา